

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**FARMACOLOGIA CLÍNICA I
NUTRICIÓ**

Coordinació: Mercè Ibarz Escuer

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	FARMACOLOGIA CLÍNICA I NUTRICIÓ
Codi	100404
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Mercè Ibarz Escuer
Horari de tutoria/lloc	Mercè Ibarz Escuer: Dilluns 17h Mercè de Bergua i Llop: Dilluns 13 h
Departament/s	Infermeria
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Infermeria
Horari de tutoria/lloc	Mercè Ibarz Escuer: Dilluns 17h Mercè de Bergua i Llop: Dilluns 13 h
Adreça electrònica professor/a (s/es)	merce.ibarz@infermeria.udl.cat merce.bergua@infermeria.udl.cat

Mercè Ibarz Escuer
Mercè de Bergua i Llop

Objectius acadèmics de l'assignatura

Farmacologia:

Assolir un nivell de coneixements i desenvolupar les habilitats necessàries que permetin a l'estudiant, quan hagi finalitzat l'assignatura, ser capaç de:

1. Conèixer i aplicar els conceptes bàsics de la bioquímica en farmacologia.
2. Explicar d'una manera bàsica l'origen i les propietats fisicoquímiques dels diferents grups farmacològics usats en terapèutica.
3. Explicar els mecanismes d'acció més importants dels fàrmacs estudiats.
4. Diferenciar la farmacocinètica dels principals fàrmacs usats en terapèutica.
5. Identificar les accions farmacològiques de cada grup farmacològic del programa.
6. Conèixer els usos terapèutics dels fàrmacs estudiats.
7. Identificar els efectes indesitjables derivats de l'administració de fàrmacs i estar en condicions d'evitar-los o controlar-los en la mesura del que sigui possible.
8. Conèixer les possibles interaccions farmacològiques entre diferents fàrmacs i les conseqüències clíniques d'aquestes interaccions.
9. Estar en condicions d'instruir el pacient i/o familiars sobre la manera correcta
10. d'utilitzar els fàrmacs a fi d'obtenir una màxima efectivitat amb un mínim de risc.
11. En resum, tenir unes nocions fonamentals de farmacologia que permetin a l'estudiant desenvolupar la seva tasca professional i que siguin la base sòlida d'una futura formació de postgrau.

Nutrició:

Que el alumne sigui capaç al acabar la assignatura de:

1. Tenir nocions bàsiques sobre els nutrients i la seva composició bioquímica.
2. Conèixer i/o tenir les habilitats per poder saber el valor nutritiu dels diferents aliments.
3. Ser capaç de calcular el aport nutricional d'una ingesta determinada.
4. Conèixer les necessitats nutritives d'un determinat individu.
5. Conèixer les normes bàsiques d'una alimentació saludable.
6. Conèixer com podem utilitzar l'alimentació com a eina terapèutica.

Competències

Farmacologia:

- Conèixer els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva autorització, ús i indicació i els seus mecanismes d'acció.

- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.

Nutrició:

- Ser capaç d'una visió crítica sobre els aliments i la alimentació, sabent les bases de la alimentació equilibrada i la composició dels aliments.
- Ser capaç de fer una valoració crítica de la alimentació d'un individu determinat o d'una col·lectivitat.
- Tenir capacitat per valorar la idoneïtat d'un determinat aliment o patró alimentari,
- Tenir capacitat per entendre les possibilitats de la utilització de la alimentació com a eina terapèutica.

Continguts fonamentals de l'assignatura**FARMACOLOGIA CLÍNICA:**

Professora Mercè Ibarz

- **MÒDUL I** (4hores): Bases bioquímiques de la farmacologia
Conceptes generals.
Farmacodinàmia. Mecanismes d'acció dels fàrmacs.
Farmacocinètica

Seminaris (4 hores):

Efectes indesitjables dels fàrmacs. Discussió de diversos exemples.
Interaccions farmacològiques. Discussió de diversos exemples.
Factors individuals de la resposta als fàrmacs. Cas pràctic
Administració de medicaments. Cas pràctic.

- **MÒDUL II** (6hores):

Farmacologia del sistema nerviós autònom.
Farmacologia del sistema nerviós central.
Farmacologia del dolor.

Seminaris (6 hores):

Fàrmacs antihistamínics. Discussió.
Tractament farmacològic de patologies del sistema nerviós.
Discussió de casos.
Tractament dels diversos tipus de dolor. Discussió de casos.

MÒDUL III (3 hores) :

Fàrmacs d'acció preferent sobre el sistema cardiovascular.
Farmacologia de l'aparell digestiu.
Farmacologia de l'aparell respiratori.
Tractament anticoagulant.
Tractament de les dislipèmies i altres alteracions metabòliques.

Seminaris (3 hores):

Debat sobre els diversos tractaments en HTA.
Debat sobre protecció gàstrica.
Cas pràctic: diverses alteracions metabòliques.

- **MÒDUL IV** (2 hores):

Antimicrobians i antiparasitaris.

Seminaris (2 hores):

Malalties infeccioses. Discussió de casos.

NUTRICIÓ I ALIMENTACIÓ HUMANA:

Professora: Mercè de Bergua

*** Classes Teòriques:**

MÒDUL I (4 hores): Bases bioquímiques de la nutrició

- Conceptes de Nutrició i Dietètica, dels nutrients i la seva funció.
- Necessitats energètiques d un individu
- Nutrients: - Hidrats de carboni
- Proteïnes
- Lípids
- Minerals i vitamines
- Aigua
- Fibra Alimentaria

MÒDUL II (5hores): Grups d Aliments i la seva digestió

- Grups d aliments i la seva composició
- Digestió

MÒDUL III (1 hores) : Recomanacions nutricionals (quantitatives) al individu sa.

- Bases nutricionals per una alimentació equilibrada.
- Recomanacions quantitatives per una Alimentació Equilibrada

MÒDUL IV (1 hores): Recomanacions qualitatives d una Alimentació Saludable

- Rodes i Piràmides Alimentaries. Recomanacions qualitatives de l Alimentació saludable,
- Bases per la elaboració de menús equilibrats

MÒDUL V (4 hores): Recomanacions de la Alimentació en diferents situacions fisiològiques:

- Adaptació de les recomanacions alimentaries a diferents situacions fisiològiques.
- Valoració crítica de les Alimentacions Alternatives.
- La Alimentació com a eina terapèutica.

*** Seminaris:**

MÒDUL I (2 hores): :

- Fer casos pràctics per determinar les necessitats energètiques dunindividu determinat, utilitzant diverses possibilitats.
- Taules decomposiciódaliments.

MÒDUL II (5hores):

- Treballar la composiciónutricional dels diversos grups daliments.
- Fer càlculs del aport energètic i denutrients dediversos àpats.

MÒDUL III (2 hores) :

- Fer practiques en el càlcul de necessitats de diversos individus.

MÒDUL IV (3 hores):

- Elaboració de diversos menús equilibrats, en situacions diverses.
- Valoració i crítica de diversos menús.

MÒDUL V (3 hores):

- Valorar i reflexionar sobre diferents situacions i menús en funció del moment fisiològic .
- Etiquetatge dels aliments. Informació que aporta i valoració.
- Reflexionar sobre la influencia dels mitjans de comunicació en la alimentació dels diversos col·lectius.

Eixos metodològics de l'assignatura

Bioquímica, farmacologia:		
Sessió teòriques	15 h	
Assistència a seminaris	15 h	
Autoavaluacions	1 h	
Exercici de síntesis	5 h	
Prova avaluació Test	1 h	
Nutrició:		
Sessió teòriques	15 h	
Assistència a seminaris	15 h	10 %
Resolució de cas pràctic 1 + 2	1 h (dins horari de seminari)	20 %
Resolució de cas pràctic 3	1 h (dins horari de seminari)	20 %
Prova avaluació Test	1 h	50 %
Altres requisits d'avaluació		

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'assignatura s'estructura amb els mòduls de Farmacologia Clínica i Nutrició.

El cronograma detallat s'ajustarà al període acadèmic del segon quadrimestre i serà presentat a l'inici del curs.

9

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTÍNUA

Mètodes d'avaluació de FARMACOLOGIA Clínica (BLOC I):

Activitat avaluació	Descripció	%	Caràcter	Realització	Dates	Observacions
Presencialitat als seminaris	Assistir a un mínim del 80%	10	Obligatori	Individual	Període lectiu del segon semestre	<ul style="list-style-type: none"> · > 90 % = 1 punt · 80 – 90 % = 0.8 punts · < 80 % = 0 punts
Autoavaluació	preguntes, resposta múltiple. preguntes, resposta múltiple.	20	Obligatori	Individual	Al finalitzar el Mòdul I Al finalitzar el Mòdul II	Campus virtual.

Exercici de síntesi	Crítica d'un fàrmac aparegut en l'any en curs. Comparar amb les alternatives terapèutiques existents.	20	Obligatori	Individual	Al finalitzar el Mòdul III	
Prova test	40 preguntes test, amb una sola resposta correcta.	50	Obligatori	Individual	Examen i recuperació períodes assignats 2n semestre	2 preguntes errònies anul·len una correcta. < 50 % = 0 punts

Mètodes d'avaluació de NUTRICIÓ HUMANA (BLOC II):

Activitat avaluació	Descripció	%	Caràcter	Realització	Dates	Observacions
Presencialitat als seminaris	Assistir a un mínim del 80%	10	Obligatori	Individual	Període lectiu 2n. semestre	· > 90 % = 1 punt · 80 – 90 % = 0.8 punts · < 80 % = 0 punts
Resolució de cas pràctic	Càlcul de l'energia i % de Nutrients que aporta un àpat Càlcul de les Necessitats Energètiques i de Nutrients d'un individu determinat	20	Obligatori	Individual	Al finalitzar el Mòdul III	
Resolució de cas pràctic	Fer crítica d'un àpat determinat i donar alternatives equilibrades	20	Obligatori	Individual	Al finalitzar el Mòdul IV	
Prova Test	40 preguntes test amb una sola resposta correcta	50	Obligatori	Individual	Examen i recuperació períodes assignats 2n semestre	2 preguntes errònies anul·len una correcta. < 50 % = 0 punts

AVALUACIÓ ALTERNATIVA:

Per tal de facilitar a l'estudiant poder compaginar l'estudi amb el desenvolupament d'activitats laborals. l'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació continuada a l'inici de curs.

Mètodes d'avaluació alternativa FARMACOLOGIA CLÍNICA (BLOC I):

- EXAMEN (el mateix dia que l'examen final dels alumnes amb avaluació continuada) amb dues parts:

1.- Test amb 40 preguntes amb una sola resposta verdadera. Dues preguntes errònies anul·len una correcta. Valor 5 punts.

2.- Cinc preguntes obertes. Valor 5 punts.

Mètodes d'avaluació alternativa NUTRICIÓ HUMANA (BLOC II):

- EXAMEN (el mateix dia que l'examen final dels alumnes amb avaluació continuada) amb dues parts:

1.- Test amb 40 preguntes amb una sola resposta verdadera. Dues preguntes errònies anul·len una correcta. Valor 5 punts.

2. - Cinc preguntes obertes. Valor 5 punts.

La nota global de l'assignatura serà la mitjana aritmètica de les obtingudes en cada bloc, sempre i quan s'hagi obtingut una nota mínima de 5 en cada bloc (Bloc I - Mètodes d'avaluació de FARMACOLOGIA i Bloc II - Mètodes d'avaluació de NUTRICIÓ HUMANA).

Bibliografia i recursos d'informació

Llibres:

Bibliografia FARMACOLOGIA CLÍNICA:

- DEL RIO, J. Farmacología básica. Ed. Síntesis.
- FLOREZ, J. Compendio de farmacología humana.
- GOTH. Farmacología clínica. Ed. Panamericana.
- AZANZA, JR. Farmacología clínica para profesionales de la salud. Ed. Eunate.
- CASTELLS, S. Farmacología en enfermería. Ed. Harcourt.
- DE AHUMADA VÁZQUEZ, JI. Farmacología práctica para las diplomaturas en ciencias de la salud. Díaz de Santos.
- MOSQUERA, JM. Farmacología clínica para enfermería. Ed. Interamericana.
- VELASCO MARTÍN, A. Farmacología clínica y terapéutica médica. Ed. Interamericana

Bibliografia NUTRICIÓ I ALIMENTACIÓ HUMANA:

- Alimentación y Dietoterapia

P. Cervera, J. Clapes, R. Rigolfas.

Ed. McGraw-Hill, Interamericana, 2004 (4ª edició)

- Nutrició I Dietètica Clínica

J. Salas

Ed Elsevier Masson, 2008

- Alimentación y Nutrición. C.Vazquez, Al de Cos, C.Lopez-Nomdedeu

Ed. Diaz Santos, 2005

- Guías Alimentarias para la población Española

Sociedad Española Nutrición Comunitaria- 2001

- Menjar Salut i Plaer.

Dr. G. Lloveras, Dr. J. Serra.

Ed. ACV, 2000

- L'Alimentació de la mare i els nens petits.

Centre d'Ensenyament Superior de Nutrició i Dietètica, 2001

- Taules de Composició d'Aliments del CESNID.

Ed. McGraw-Hill, Interamericana 2004

- Nutrició en la Salut y la Enfermedad

Ed. McGraw-Hill, Interamericana, 2002

Articles i Revistes:

Referències penjades a SAKAI.

Referències web:

LINKS penjats a SAKAI.

Material audiovisual:

Material penjat a SAKAI, amb mòduls i d'exercicis interactius.